

Ügyiratszám: KULT/2-2 / 2023.
Ügyintéző: Szabó Tamás

ELŐTERJESZTÉS

-a Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottsághoz-

A Jósa András Múzeum Stratégiai Tervének és Küldetésnyilatkozatának jóváhagyására

Tisztelt Bizottság!

Az önkormányzati fenntartású kulturális intézmények szervezeti és működési szabályzatának és annak mellékleteit képező szabályzatok jóváhagyásáról, stratégiai tervek elfogadásáról - átruházott hatáskörben – a Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság dönt.

Az 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvény 42.§ (4) bekezdés értelmében a Jósa András Múzeum aktualizálta Stratégiai Tervét és Küldetésnyilatkozatát.

A Stratégiai terv a múzeum mindennapi és jövőbeli múzeumi munkáját mutatja be, tájékozási pontot nyújt a múzeummal kapcsolatba kerülő döntéshozóknak, partnerintézményeknek, szervezeteknek és magánszemélyeknek. Lehetőségeket és perspektívákat vázol fel a múzeum középtávú fejlesztésére. Szolgálja az egyéni munka irányultságát, átláthatóságát, támogatja a munkatársak motivációját.

A Jósa András Múzeum Stratégiai Tervét a törvényi előírásoknak megfelelően véleményezésére megküldtük a Kulturális és Innovációs Minisztériumnak. A Kulturális és Innovációs Minisztérium a Jósa András Múzeum Stratégiai Tervét elfogadásra alkalmasnak tartja.

A múzeum célja Küldetésnyilatkozatban is megfogalmazásra került: A múlt értékeinek feltárása, megőrzése mellett a Jósa András Múzeum, a Sóstói Múzeumfaló és a Kállay Gyűjtemény célja a jelenkor társadalmi folyamatainak és kulturális jelenségeinek dokumentálása, aktív részvétel a természet és a kulturális örökség védelmében.

A fentiek alapján kérjük a Tisztelt Bizottságot, hogy az előterjesztés mellékletében szereplő Jósa András Múzeum Stratégiai tervét és Küldetésnyilatkozatát jóváhagyni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2023. február 6.

Tisztelettel,

Doka Diána
osztályvezető

Határozat – tervezet

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS

KÖZGYŰLÉSE

Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottsága

/2023. (II.....) számú

határozata

A Jósa András Múzeum Stratégiai Tervének és Küldetésnyilatkozatának

jóváhagyásáról

A Bizottság

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 26/2019. (XII.20.) önkormányzati rendelet 2. számú melléklete 8.2 pontjában biztosított jogkörében eljárva a következő határozatot hozta:

Az előterjesztést megtárgyalta és **a Jósa András Múzeum Stratégiai Tervét és Küldetésnyilatkozatát** jóváhagyja.

Nyíregyháza, 2023. február „...”

Jeszenszki András
a bizottság elnöke

A határozatról értesülnek:

- 1./ A Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság tagjai
- 2./ A Polgármesteri Hivatal Jogi és Önkormányzati csoportja
- 3./ Jósa András Múzeum
- 4./ Irattár

ÉRKEZETT

2023-01-09

KULT-001900/2023
Kulturális Osztály

Jósa András Múzeum

Stratégiai Terv

2022-2024

Nyíregyháza Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal Kulturális Osztály

Érkezett: 2023. JAN. 10

Iktatószám: Kult. 2-1

Melléklet:

Előiratszám:

Éve:

Előadó neve: Szabó T

Kódszáma:

I. Bevezetés

A 2017. évi LXVII. törvény 1. melléklete alapján a Kultv. 1. számú melléklete a következő cs) ponttal egészül ki: „cs) *Stratégiai terv: A múzeumok stratégiai feladatait megalapozó írott dokumentum, amely az e törvényben meghatározott feladatok teljesítése érdekében – a múzeumi küldetésnyilatkozatban foglaltakhoz illeszkedve – elemzi a múzeum társadalmi és gazdasági környezetét, valamint három-éves időtávban meghatározza a gyűjteménygyarapítás és a kulturális javakhoz való hozzáférés terén elérni kívánt stratégiai célokat, rögzíti a stratégiai célokhöz kapcsolódó intézkedéseket és számszerűsítve is meghatározza az elérni kívánt célok tervezett célértékeit, valamint a megvalósítás személyi, tárgyi és költségvetési feltételrendszerét.*”

A törvényi kötelezettség a feladat mellett egyben jelzi a múzeumok kiemelkedő szerepét a tárgyi és szellemi örökség megőrzésében, kutatásában, bemutatásában. A stratégiai terv a múzeum mindennapi és jövőbeli múzeumi munkáját mutatja be, tájékozódási pontot nyújt a múzeummal kapcsolatba kerülő döntéshozóknak, partner intézményeknek, szervezeteknek és magánszemélyeknek. Lehetőségeket és perspektívákat vázol fel a múzeum középtávú fejlesztésére. Szolgálja az egyéni munka irányultságát, átláthatóságát, támogatja a munkatársak motivációját.

Stratégiánkban megfogalmazzuk a múzeum azon munkaterületeinek céljait az elkövetkező három évre, amely fejlesztést igényel. A célokat olyan folyamatban dolgoztuk ki, amely az elfogadáshoz, az eredményességhez és a későbbi megvalósításhoz fontos. A jelenlegi állapot felmérése megmutatja az intézmény erősségeit és gyengeségeit, melyre építve állapítjuk meg középtávú céljainkat, fogalmazzuk meg stratégiánkat és az intézkedéseket.

II. Az intézmény bemutatása

A Jósa András Megyei Hatókörű Városi Múzeum a központi intézményből és két tagintézményből, a Sóstói Múzeumfaluból és a Kállay Gyűjteményből álló múzeum.

Jósa András Múzeum

Kelet-Magyarország legrégebbi közművelődési és tudományos intézménye az 1868. december 1-jén életre hívott, s 1918 őszétől az alapító Jósa András nevét viselő megyei hatókörű városi múzeum, mely 2018-ban ünnepelte fennállásának 150. évfordulóját. 1868. december 1-én báró Vécsey József elnökletével, Jósa András, Szabolcs vármegye egykori tisztifőorvosa és Mészáros Dániel szabolcsi földbirtokos támogatásával megalakult a megyei Régészeti Társulat, múzeumunk elődje. A nyíregyházi megyei múzeum európai hírű régészeti gyűjteményét Jósa András (1834–1918) alapozta meg. Lelkes munkája eredményeként hamarosan országosan is ismert lett a múzeum bronzkori és honfoglalás kori leletanyaga. Mikor Vécsey 1872-ben a főispánságról lemondott és a Régészeti Társulat elnökségétől is megvált, Jósa András főorvos vette át az elnökséget. Jósát 1883-ban vármegyei főorvosnak választották meg és így Nagykállóból Nyíregyházára, az új székhelyre költözött, a régészeti gyűjteménnyel együtt. 1891-ben kezdték az új megyeháza építését és Jósa 1892-ben felajánlotta Szabolcsvármegye Múzeuma számára a korábbi gyűjteményt, magángyűjteményét és az újabb gyűjtések anyagát, mely az újonnan megépült megyeházán kapott helyet. A régészeti gyűjtemény kialakulását a néprajzi, majd a történettudományi gyűjtemény követte. Jelentős anyaggal rendelkezik az irodalomtörténeti, a numizmatikai, valamint a képző- és iparművészeti gyűjtemény is. A Maróthy Kálmán építész tervei alapján 1925-ben elkészült neoklasszicista, kétemeletes, oszlopos saroképületben először a Magyar Királyi Pénzügyigazgatóság kezdte meg működését, majd 1971-ben vette kezdetét a Jósa András Múzeum gyűjteményének átköltöztetése a megyeházáról ide, a Benczúr térre. Ekkor a palota földszinti részét a levéltár, míg két emeleti traktusát a múzeum vette birtokba, mely 1974 tavaszán megnyitotta kapuit a nagyközönség előtt. A megyei levéltár gyűjteményét 1999-ben átköltöztették, így a múzeum ekkor vette birtokba a teljes épületet. 2008-ban a múzeum belső felújításon esett át, új állandó kiállítások születtek. Az elkövetkező két évben a múzeum teljes épülete (külső, belső terei) megújul, új raktárhelységekkel és kiállítóterekkel bővül majd.

A múzeum országos viszonylatban is jelentős méretű gyűjteményeiben több százezer műtárgyat őriz, köztük számos tudományos szempontból kiemelkedőt is. A gyűjtemények a következők:

- Régészeti gyűjtemény

- Néprajzi gyűjtemény

- Helytörténeti gyűjtemény
- Történeti gyűjtemény, Történeti Dokumentumok gyűjteménye
- Numizmatikai gyűjtemény
- Képzőművészeti gyűjtemény
- Iparművészeti gyűjtemény
- Irodalomtörténeti gyűjtemény
- Könyvtár
- Adattár

Állandó kiállításaink, melyek a gyűjteményeink anyagára épülnek:

A Jósa András Múzeum 2022 februárjában bezárta ajtaját a látogatók előtt, a jelenlegi tervek szerint a múzeum az elkövetkező években külső-belső felújításon megy át, és ennek függvényében megújulnak majd az állandó kiállításaink. Fontosnak tartjuk, hogy az intézmény zárva tartása alatt is népszerűsítsük gyűjteményeinket és kiállításainkat, ezért a Benczúr Gyula emlékkiállításunkat az országon belül vándoroltatjuk, a Kubinyi Ágoston program keretében megújított Jósa András kiállításunkat pedig átmenetileg a nagykállói Korányi Emlékházba helyeztük ki, régészeti kincseink egyes darabjait pedig nemzetközi tárlaton mutatjuk be.

A Sóstói Múzeumfalu és a Kállay Gyűjtemény a megszokott rend szerint folytatja tevékenységét.

Sóstói Múzeumfalu

A Jósa András Múzeum egyik tagintézménye az 1979-ben megnyitott Sóstói Múzeumfalu. A mintegy 10 hektáron álló szabadtéri néprajzi múzeum feladata a megye néprajzi tájegységeinek – Nyírség, Szatmár, a Beregi Tiszahát, a Rétköz, a Mezőség – hagyományos népi műemlékeinek, lakóházainak és gazdasági, valamint középületeinek, a falusi élet eszközeinek a megőrzése, ezeknek tudományos és oktató célú feldolgozása, idegenforgalmi bemutatása. A múzeumfalu a mai Szabolcs-Szatmár-Bereg megye földrajzi és néprajzi tájegységeinek megfelelő csoportosításban, egy valóságos falu kicsinyített másaként

mutatja be a vidék néprajzi sajátosságait. Szatmár, Bereg, Rétköz, Nyírség és a Nyíri Mezőség 19. század végi szegény- és középparaszti, valamint kismemesi lakóházai, gazdasági épületei, jellegzetes lakberendezési hagyományai, használati és dísz tárgyai hiteles képet nyújtanak a parasztság egykori életformájáról. A régi faluképet idézik fel a múzeumi falu központjában látható közösségi épületek is: az iskola, a református templom, a harangláb, a parókia, a tűzoltószertár, a szatócsbolt és kocsmá. Olyan kuriózumok is helyet kapnak a múzeumfalú területén, mint a hajdani kismesterségeket bemutató műhelysor, a kovácsműhely és a borbélyüzlet, a faluvégi cigánykunyhók épületegyüttese, vagy a Nyíregyháza környékére betelepült szlovák népességet reprezentáló „tírpák tanya”. Legutoljára a nyírségi kismemesi porta, egy szárazmalom és egy fejfás temető telepítése fejeződött be, s ezzel vált teljessé a falukép.

A pályázati forrásból megvalósított gyógynövény- és gyümölcsöskert nem csupán a megyében előforduló gyógynövények és tájazonos gyümölcsfák bemutatóhelye, egyben a fenntartható fejlődés, a biogazdálkodás, a hagyományos agrárkultúra és az ehhez kapcsolódó tudás közvetítésének színtere. Szintén pályázati megvalósulás eredményeként került átadásra az Újléti magtár épületében a 200 m²-es látványraktár, mellyel néprajzi gyűjteményünk szélesebb körű hozzáférése biztosított.

Az élő múzeum gondolata jegyében egy-egy lakóházban bizonyos házimunkák, például kenyérsütés, kenderfeldolgozás jellegzetes eszközei és munkafolyamatai láthatók, alkalmanként pedig valamelyik jeles naphoz kapcsolódóan az ünnepi készülődés tárgyai kerülnek bemutatásra. A múzeum élővé tételét szolgálják a különböző mesterség- és munkabemutatók is. A szatócsbolt, a kocsmá és a templom eredeti funkciójában működik.

A Sóstói Múzeumfalú gyűjteményi egységei:

- néprajzi gyűjtemény
- technikatörténeti gyűjtemény
- Árpád-kori falurész rekonstrukció rekonstrukciós tárgyainak gyűjteménye
- adattári fotógyűjtemény
- eredeti forrásértékű (archív) fényképek gyűjteménye (kialakítása 2018-ban történt)
- adattár, amely magában foglalja az épületdokumentáció-épületgyűjteményt (a Sóstói Múzeumfalú telepítési tervében szereplő, ill. az áttelepített lakó-, gazdasági, és közösségi épületek) és a néprajzi adattárat

- közművelődési archívum, amelyben a Sóstói Múzeumfalú rendezvényeiről, eseményeiről készült dokumentumok, sajtóanyag kerül elhelyezésre (kialakítása 2018-ban történt)

A Sóstói Múzeumfalú kiállításai:

- Az Észak- Tiszántúl népi építésze és lakáskultúrája (Sóstói Múzeumfalú)
- Tapintható múlt (Sóstói Múzeumfalú)
- A Biblia világa (Sóstói Múzeumfalú)
- Barangolás régmúlt iskolában (Sóstói Múzeumfalú)
- Nyires – Árpád kori falurekonstrukció (Sóstói Múzeumfalú)
- Paraszti nagymosás, vasalás (Sóstói Múzeumfalú)
- „Aki iszik belőle...” (Sóstói Múzeumfalú)
- Mindenre fény derül (Sóstói Múzeumfalú)
- Értéktár a múzeumban (Sóstói Múzeumfalú)
- Egy gyűjtő világa: a Péchy–Kovács Gyűjtemény (Sóstói Múzeumfalú)

Kállay Gyűjtemény

Harmadik múzeumi egységünk a 2007 novemberében működési engedélyt kapott Kállay Gyűjtemény, mely az alapító Kállay Kristóf, a Szuverén Máltai Lovagrend szentszéki követének akarata szerint a magyarországi fő- és középnemesség hagyatékait gyűjti és mutatja be a nagyközönségnek. A Kállay-gyűjtemény tízezer kötetes könyvtárat, kortörténeti értékű fotókat, dokumentumokat foglal magába. Kállay Miklós (1887–1967) egykori miniszterelnök levelezéseit, Ilosvay Ferenc (1914–1990) író kéziratait, báró Apor Gábor (1889–1969) rendjelgyűjteményét őrzik a Modern Városok Program keretében két ütemben felújított és 2020 tavaszán átadott Bessenyei téri Kállay Házban. 2022. május 21-én Az Év Múzeuma 2022 különdíjasa lett, amelyet a Kállay Gyűjtemény a példaértékű gyűjteménygondozásért, a megújult kiállítótér magas színvonaláért, a város kulturális életében betöltött kiemelkedő szerepéért, valamint a helyi kulturális szervezetekkel kialakított aktív kapcsolataiért kapta. 2022. augusztus 16-án a Kállay Gyűjtemény épületét és a Kállay család emlékeit a Nyíregyházi Települési Értéktárba is beválasztották, majd újabb elismerésként ez az érték 2022. október 26-án a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktárba is bekerült, főleg úgy, hogy ez az első nyíregyházi múzeum, amely a szabolcsi listán helyet kapott.

A Kállay Gyűjtemény algyűjteményei:

- falerisztikai kollekción
- képzőművészeti gyűjtemény
- iparművészeti kollekción
- Ilosvay Ferenc vadászíró hagyatéka
- vadásztrófea kollekción
- történeti dokumentumok gyűjteménye
- fotógyűjtemény
- Kállay család könyvtára

A Kállay Gyűjtemény állandó kiállításai:

A Kállay Gyűjtemény állandó kiállítása három tematikus egységből áll, amelyből az első a rendjelgyűjteményt magába foglaló terem, a középső a családtörténeti terem, míg a harmadik az ún. máltai terem. Egy-egy interaktív pult segítségével további információkat kaphatunk a kiállításban szereplő érdemrendekről: minden egyes kitüntetésről külön narrációt kérhetünk, továbbá egy nagyító funkció segítségével közelebbről is szemügyre vehetjük az érdemrendeket, míg a 360 fokos funkcióval 3D-s képet kapunk az adott kitüntetésről, amely a kijelzőn díszdobozában jelenik meg. A Kállay ház hátsó szárnyának földszintjén kapott helyet Nyíregyháza várostörténeti kiállítása, mely interaktív módon mutatja be a megyeszékhely fejlődésének történetét a kezdetektől a rendszerváltásig.

III. Helyzetelemzés

1. A múzeum fizikai jellemzői

A **Jósa András Múzeum Benczúr téri épülete** – bár nem erre a célra épült – muzeális használatra alkalmas. Könnyen megközelíthető helyen, Nyíregyháza központjában található. Az épület 2008-ban teljes körű belső felújításon esett át. 2018-ban az épület folytatásában lévő szolgálati lakásokban kialakított Piktotárban, a Helyi értéktárban, és az Erekytárban, a múzeum képzőművészeti, történeti, iparművészeti és irodalomtörténeti gyűjteményét 74,59 m²-en bemutató, összesen 70 fő befogadóképességű tanulmányi raktárat hoztunk létre. 2020-ban egyedi támogatás keretében a földszinten egy 200 m²-es, modern kiállítótér, valamint egy új

múzeumpedagógiai foglalkoztatóterem került átadásra. Az épület a kiállítási funkcióján kívül közönségfogadási, oktatási, szabadidős, irodai és raktározási célokat is ellát.

Az épület statikailag, külsőleg, energetikai szempontból felújításra szorul. Az épület részben klimatizált, távfűtéssel teljesen ellátott. A múzeum jelenleg használt helyiségeiben rendelkezésre állnak kiépített tűz- és biztonsági jelző berendezések. Az épület fizikai akadálymentesítése megoldott. Kiállításokhoz az összes alapterülete cca. 900 m². A raktározás 11 helyiségben és külső raktárakban megoldott, melyekben dexion polcozás, tömörpolcos rendszerek, szekrényrendszer van kialakítva. A külső raktárak helyzetelemzése részletesen ki van fejtve a múzeum Állományvédelmi stratégiájában. 2022-re a raktárak kapacitásának elértük a 90%-os telítettségét, miközben gyűjteményeink folyamatosan gyarapodnak.

Az 1970-ben alapított **Sóstói Múzeumfalu** Magyarország legnagyobb regionális szabadtéri múzeuma, egyben Nyíregyháza népszerű idegenforgalmi célpontja. A megnyitásától eltelt több mint három és fél évtizedben folyamatosan gyarapodott, napjainkban a több mint 100 objektumból álló épületegyüttes lakóházaival, gazdasági és közösségi épületeivel a 19–20. század fordulójára jellemző falu képét mutatja. A Sóstói Múzeumfalu 2007-ben megfogalmazott fejlesztési koncepciója rövid távú célként egy olyan épület áttelepítését fogalmazta meg, amely alkalmas oktatási célokra az „élethosszig tartó tanulás” jegyében, időszakos kiállítások bemutatására, a téli időszakban programok tartására. Az erre a célra kiválasztott épület – egy uradalmi magtár Újlétáról – két ütemben épült meg. Az első ütem átadására 2009-ben került sor, a második ütem 2014-ben készült el. 2014-ben HURO (magyar-román határon átnyúló) pályázat keretében egy Árpád-kori falurekonstrukció valósult meg, amely a 10–13. század jellegzetes háztípusait és egyéb építményeit, egy-egy korabeli foglalkozás tárgykultúráját rekonstrukciók formájában mutatja be.

Az alapítás óta eltelt évek alatt számos épület állaga leromlott, ezért váltak szükségessé infrastrukturális fejlesztések (út- és közműhálózati fejlesztések, új vizesblokkok építése, a műtárgy épületek felújítása).

Nyíregyháza Megyei Jogú Város döntése alapján 2016-tól a Sóstói Múzeumfalu üzemelteti a Pálinkaházat, amelyben a Hungarikumnak nyilvánított pálinka különböző típusait mutatjuk be. Emellett rendezvényházként is működtetjük.

2018 júliusa és 2019 szeptembere között egy Európai Unió pályázat keretében megújult a múzeumfalu teljes úthálózata, új igazgatási- és raktárépület, új fogadóközpont, lelátó,

látogatói kiszolgálóhelységek épültek, valamint megújult néhány műtárgyépület tetőszerkezete is.

A **Kállay Gyűjtemény Bessenyei téri épülete** 2020 nyaratól fogadja látogatóit 1200 m²-en, a mai műtárgyvédelmi elvárásoknak megfelelő (klimatizált, padlófűtéssel, lifttel ellátott) modern épületben, mely a Kállay Gyűjtemény állandó kiállításának és könyvtárának, valamint egy látványos várostörténeti tárlatnak ad otthont.

2. A múzeum képesített munkatársai

A törvényben meghatározott múzeumi feladatok ellátásához szükséges szakmai képesítésekkel rendelkező humán erőforrással rendelkezünk. A 61 fő főállású, határozatlan idejű szerződéssel rendelkező munkatársunk végzettségét tekintve az alábbiak szerint oszlik meg: 40 fő felsőfokú, 21 fő középfokú végzettséggel rendelkezik. 48 fő szakmai, 13 egyéb munkakörben foglalkoztatott. Felsőfokú végzettséggel rendelkező munkatársaink a régészek, történészek, irodalom- és művészettörténész, néprajzosok, restaurátor, könyvtáros, adattáros, geodéta, múzeumpedagógusok, igazgatási referensek. Középfokú végzettséggel rendelkező munkatársaink a gyűjteménykezelői, adatbevivői, rajzoló adminisztratív, teremfelügyeleti, pénztáros, karbantartási feladatokat látják el intézményünkben. Emellett régészeti, teremfelügyeleti és karbantartási munkákra foglalkoztat az intézmény határozott idejű szerződéssel munkatársakat, éves viszonylatban változó számban.

Kulcskérdés a munkatársak felkészültsége, személyisége, innovativitása, együttműködő képessége. A múzeum szerepének folyamatos változásával, átalakulásával a szakemberállomány átalakulása is törvényszerű folyamat. Egyértelműen megnőtt azon kollégák szerepe, akik a közönségkapcsolati, a marketing, a sajtó- és nemzetközi kapcsolatokat intézik, valamint múzeumpedagógiai tevékenységet látnak el.

3. Küldetés

Múzeumunk küldetése szorosan kapcsolódik az intézményfejlesztési stratégiához, szolgálja az irányultságot és kifejezi a múzeum önértelmezését.

Küldetésünknek névadónk tollából származó, a múzeum múltbeli, jelenlegi és jövőbeni létét meghatározó gondolata: „*Egy múzeumnak nem lehet kizárólagosan azon czélja, hogy az ősemlékeket meg mentse és megőrizze, sem pedig csak az, hogy unicumjaival dicsekedhessék, hanem legfőképpen az, hogy az ősmúltak kulturemlékeit minden érdeklődőnek részére szemlélhetővé téve, az ősök iránti kegyeletet felébressze, ahol ez még hortyog...*”

A Jósa András Múzeum Északkelet-Magyarország egyik legjelentősebb kulturális intézménye. Mind tudományos, mind közönségkapcsolati szempontok alapján igyekszik folyamatosan minőségi munkát végezni, megfelelni a 21. század kulturális, társadalmi és pénzügyi kihívásainak. A kulturális-központ szerep komoly feladatot ad a megyei hatókörű városi múzeumoknak, így a Jósa András Múzeumnak is – jelen középtávú stratégiai tervet ezen szellemiségben készítettük el.

Múzeumunk egyediségét a több százézes nagyságú régészeti, katonatörténeti és várostörténeti, a néprajzi, és a Kállay gyűjteménye adja. Ezen belül is kiemelkedő, hogy a Nemzeti Múzeum után a leggazdagabb bronzkori és honfoglalás kori leletanyaggal rendelkezik. Egyedülálló többek között az újfehértói aranykincs, a huszárgyűjtemény egyes darabjai, a nyíregyházi céhek emlékei, a város egyik alapítólevele 1753-ból, Benczúr Gyula és Krúdy Gyula relikviái.

A Jósa András Múzeum 154 éve szolgálja a tudomány, az oktatás és a közművelődés céljait, megyei hatókörrel rendelkezik. Alaptevékenysége a régészet, a történettudomány és várostörténet, a néprajz, a képző- és iparművészet, valamint az irodalomtörténet körébe tartozó tárgyak, dokumentumok, műalkotások kutatása, feltárása, gyűjtése, vásárlása, megőrzése, védelme, restaurálása, rendszerezése, nyilvántartása, tudományos feldolgozása, publikálása, a kutatói hozzáférés biztosítása, kiállításokon történő bemutatása, valamint ehhez kapcsolódó közművelődési és múzeumpedagógiai szolgálatok nyújtása, szakkönyvtár működtetése. Középitkezések, nagyberuházások régészeti előkészítését, a feltárt értékek védelmének biztosítását végzi. Együttműködik a hazai és nemzetközi tudományos intézményekkel, múzeumokkal. Gondoskodik a megye és a város idegenforgalmi értékeinek feltárásáról, bemutatásáról, propagálásáról. A múlt értékeinek feltárása, megőrzése mellett feladatunk a jelenkor folyamatainak és kulturális jelenségeinek dokumentálása, aktív részvétel a természeti és a kulturális örökség védelmében.

Múzeumunk városunkban iskolán kívüli oktatási központnak, tudományos műhelynek, és szabadidős helyszínnek (találkozóhely, rendezvényhelyszín) számít. Rendszeres

kapcsolatban állunk a Nyíregyházi Egyetemmel, a Debreceni Egyetemmel, munkatársaink óraadó tanárként működnek közre a felsőfokú oktatásban, a hallgatók rendszeres kutatói intézményünknek. A városban és a megyében lévő iskolákból és óvodákból hosszú ideje érkeznek gyermek és diák látogatók intézményünkbe, múzeumpedagógiai programjaink résztvevőinek magját alkotják. Múzeumunkban a kínálatot úgy alakítjuk ki, hogy a múzeumi közönség minden csoportjának és potenciális látogatójának megfeleljen, és a lehető legtöbb embernek biztosítani tudjuk a kulturális nevelésben való részvételt. A múzeumpedagógiai programok rendkívül sokszínűek. Elsősorban a kiállításokhoz kapcsolódó hagyományos tárlatvezetések, előadások, kézműves foglalkozások, bemutató foglalkozások tartoznak körükbe. A kiállításokhoz, programokhoz különböző kiadványokat is igyekszünk készíteni. Nagyon sikeresek a családi napjaink, melyek aktuális kiállításainkhoz vagy jeles napokhoz, ünnepekhez kötődnek. A gyermekek és szüleik kézműves foglalkozásokon vehetnek részt, megismerkedhetnek az adott jeles ünnep vagy kiállítás részleteivel, érdekességeivel is. A múzeum egyik erősségét jelenti a közművelődési tevékenység. A szakmai rendezvények (konferenciák, workshopok) mellett ismeretterjesztő előadásokra, népszerű közéleti szereplők rendezvényeire, zenés eseményekre is igény mutatkozik. Legnagyobb érdeklődéssel kísért rendezvényeink: Március 15-ei Nemzeti Ünnepünk, a húsvéti és pünkösdi ünnepkörhöz kapcsolódó rendezvények, a Majális, a Múzeumok Éjszakája, a Szent Iván-éj, az új kenyér ünnepe, a Régi Magyarország ízei, a Márton nap, amelynek lebonyolításában minden munkatársunk részt vesz. A múzeum törekszik a városban zajló eseményekhez történő csatlakozásra, az oktatási intézményekkel való együttműködések létrehozására mind a kiállítások, mind a rendezvények, múzeumpedagógiai programok kapcsán.

Az elmúlt évek kiállításaiból és a látogatói igények felméréséből egyértelművé vált, hogy Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, ezen belül is Nyíregyháza közönsége nyitott a nagy közérdeklődést kiváltó tárlatok megrendezésére. Láthattuk, hogy a megfelelően kiválasztott, tudományosan és szakmailag megfelelőképpen megalapozott, interaktív és installációs szempontok alapján izgalmasnak tekinthető kiállítási szemléletre pozitív visszajelzést kapunk. Az intézmény nagy hangsúlyt helyez arra, hogy a szervezet kiállításai beilleszkedjenek a város komplex turisztikai kínálatába, továbbá arra, hogy az oktatási intézményekkel szoros együttműködést kialakítva bekapcsolódjanak az identitástudat-formálás, valamint a képesség- és kompetenciafejlesztés folyamatába.

Az intézményben rendkívül fontos és aktív tudományos tevékenység is folyik. A Jónás András Múzeum többek között Nyíregyháza kulturális és természeti örökségének ápolója.

Tevékenysége ennek az örökségnek a szakszerű feltárására, gyűjtésére, megőrzésére és feldolgozására, valamint közzétételére irányul a régészet, a történettudomány, az irodalom- és művészettörténet, a néprajz és a numizmatika területén. Mindezzel egyfelől a tudományos kutatók és az oktatás, másfelől a helyi lakosság, illetve a Nyíregyházára látogató turisták igényeit szolgálja. A múzeumi évkönyv 1960 óta (néhány összevont évet leszámítva) folyamatosan megjelenik minden évben. Benne van a tudományos vérkeringésben, mind hazai, mind nemzetközi szinten hivatkozni rá. Az évkönyv prezentálja a szakma és a közönség felé a múzeumban folyó sokrétű kutatómunkát, megjelentetése hagyománnyá vált, melyet a továbbiakban is folytatni kívánunk. Megyei hatókörű múzeumként restaurátoraink állományvédelmi felügyeleti és módszertani tanácsadói feladatokat is ellátnak a megyében működő muzeális intézményekben (közérdekű muzeális kiállítóhelyek, közérdekű muzeális gyűjtemények, múzeumok, tájházak, helytörténeti gyűjtemények).

Az eddig megtett fejlesztések fenntartása mellett célunk a folyamatos megújulás, az intézmény által nyújtott tudományos, közművelődési és az oktatás keretébe tartozó szolgáltatások bővítése. Alapvető célkitűzésünk az intézményünk szerepének növelése az oktatásban: múzeumpedagógiai foglalkozások, igényes kulturális programok létrehozásával valamennyi oktatásban résztvevőnek. Fontos feladatunknak tartjuk színvonalas közművelődési rendezvények szervezését kiszélesített célcsoportok számára, helyi és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tekintetben egyaránt. Célunk olyan múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programok kialakítása, melyek nem csak a csoportosan érkező, közoktatásban és felsőoktatásban résztvevőknek, hanem az egyénileg érkező látogatóknak, családoknak, fiatal felnőtteknek, helyi és megyei közösségeknek, valamint a nyugdíjas korosztálynak is minőségi kulturális kikapcsolódást, nonformális keretek között történő tanulást kínálhat. Célkitűzéseink megvalósításában stratégiai partnereink a helyi közgyűjtemények: a Móricz Zsigmond Városi és Megyei Könyvtár, a Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára, valamint a megye területén működő múzeumok. Együttműködésre törekszünk a kulturális intézményekkel, helyi és megyei civil szervezetekkel egyaránt.

4. Kommunikáció

A Jósa András Múzeum PR stratégiájának fő eleme az állandó sajtójelenlét, a városi és megyei újságban, a nyíregyházi rádiókban (Retro, Sunhine) és TV csatornákon (Nyíregyházi TV, Kölcsey TV). A nyomtatott sajtó esetén prioritást élvez a városi és megyei napilappal és hetilappal (Kelet-Magyarország, Nyíregyházi Napló) való együttműködés. Ezekben a

napilapokban rendszeresen jelennek meg tudósítások, hírek, információk az intézmény kezdeményezéseiről, kiállításairól, rendezvényeiről. A múzeum honlapja és facebook oldala további elemei stratégiánknak. Különböző programjainkat a médiában „beharangozzuk” és az eseményekről, a megvalósulásokról is beszámolunk. Ezek mind hozzátartoznak programjaink eredményességéhez. Jelentős médiakapcsolati adatbázis alapján dolgozunk.

5. SWOT-elemzés

A SWOT-elemzés elterjedt módszer az intézmények helyzetének leírására. Az elemzés során áttekintésre kerül az intézmény belső erőforrásainak állapota, melyet két végletben fogalmazznak meg. Az egyik oldalon állnak azok a tényezők, amelyek az intézmény erejét jelentik (strengths – erősségek), vele szemben az intézmény belső állapotát gyengítő elemek (weaknesses – gyengeségek). A külső környezetet foglalja össze az elemzés másik oldala, amely a külső környezetet tekinti át. E tényezők adottságok, ezekre a múzeumnak nincs befolyása. Pozitív hatást gyakorolhatnak a lehetőségek (opportunities), ellenkezőleg befolyásolhatják a múzeum működését a veszélyek (threats).

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • tudományos, történeti, néprajzi és művészettörténeti szempontból is értékes gyűjtemény, régészeti anyagunk európai szintű (JAM, Sóstói Múzeumfalú, Kállay Gyűjtemény) • nagy gyűjtemények (JAM, Sóstói Múzeumfalú) • tartalmilag és technikailag új, modern állandó kiállítások (Sóstói Múzeumfalú, Kállay Gyűjtemény) • folyamatosan frissülő saját honlap (JAM, Sóstói Múzeumfalú, Kállay Gyűjtemény) • folyamatos jelenlét a közösségi médiában (Jósa András Múzeum, Sóstói Múzeumfalú, Kállay Gyűjtemény) • megyei gyűjtőkör (JAM, Sóstói Múzeumfalú) 	<ul style="list-style-type: none"> • technikailag elavult állandó kiállítások (JAM) • idegen nyelvű tartalom hiánya a honlapon (JAM, Sóstói Múzeumfalú, Kállay Gyűjtemény) • a múzeumi bolt hiánya (színvonalas kiadványok, ajándéktárgy, repró Benczúr képek, régészeti tárgyak stb.) (JAM, Kállay Gyűjtemény) • humán erőforrás hiánya a múzeum valamennyi területén (múzeumi fotós, grafikus, festő restaurátor, pályázati referens) • raktározási gondok (JAM, Kállay Gyűjtemény, Sóstói Múzeumfalú)

<ul style="list-style-type: none"> • rendszerezett műtárgyi állomány (JAM, Sóstói Múzeumfalu, Kállay Gyűjtemény) • szakmailag elismert történészek, régészek, néprajzkutatók és művészettörténész (JAM, Sóstói Múzeumfalu, Kállay Gyűjtemény) • jól működő múzeumpedagógia (JAM, Sóstói Múzeumfalu, Kállay Gyűjtemény) • a város központjában (JAM, Kállay Gyűjtemény), illetve a város üdülőövezetében, turisztikailag központi helyen (Sóstói Múzeumfalu) elhelyezkedő múzeumépületek • jó kapcsolat a város kulturális intézményeivel • kiépített kapcsolat az oktatási intézményekkel • kultúrabarát fenntartó • jelentős (hazai/külföldi) pályázati projektek, tapasztalatok, referenciák 	<ul style="list-style-type: none"> • piaci szférától elmaradó bérek (JAM, Kállay Gyűjtemény, Sóstói Múzeumfalu) • szűkülő pályázati lehetőségek (JAM, Kállay Gyűjtemény, Sóstói Múzeumfalu) • a frontszemélyzet idegen nyelvtudásának hiánya (JAM)
<p>LEHETŐSÉGEK</p>	<p>VESZÉLYEK</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Innovációra ösztönző kapcsolatok kialakítása: közoktatás, felső- és felnőttoktatás, turizmus • minőségi, sikeresen értékesíthető múzeumi szolgáltatások kialakítása • a múzeum által nyújtott „szolgáltatásokhoz” való hozzáférés növelése, figyelemmel az eltérő csoportok igényeire • szakmai továbbképzések • célzottabb, hatékonyabb kommunikáció 	<ul style="list-style-type: none"> • társadalmi szinten csökken a múzeumi szolgáltatásokért történő fizetési hajlandóság • a minőségi szolgáltatások többletköltséget és ez által magasabb jegyárakat hoznak magukkal • pályaelhagyás • szűkülő pályázati lehetőségek • érdektelen, csak a digitális világának élő és abban felnövő fiatalok • csökkenő állami támogatás • folyamatosan csökkenő

<ul style="list-style-type: none"> • a kulturális turizmus erősödése, Sóstó turisztikai potenciáljának kihasználása • meglévő pályázati források kihasználása • erősödő, általános érdeklődés a nagyrendezvények iránt 	<ul style="list-style-type: none"> • raktárkapacitások • potenciális szponzorok költségcsökkentése • előirányzatok csökkentése, zárolása kormányzati szinten
---	---

6. Stakeholder analízis (érdekeltek elemzése)

I. Stakeholderek azonosítása és leírása

1. A fenntartó (Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata)

A fenntartó anyagi és elvi támogatása, kapcsolatrendszere és a megfelelő együttműködés nélkülözhetetlen a Jósza András Múzeum számára. Az eredményesen működő múzeum a fenntartója számára egyfajta reprezentatív intézményként működhet, amelyek egyrészt a látogatókkal, másrészt a médián keresztül a szélesebb nyilvánossággal is megismertethetik az önkormányzat törekvéseit, eredményeit. A Nyíregyházára érkező magas rangú vendégek számára is ideális, ráadásul a térség megítélését formáló program lehet egy-egy jól működő muzeális intézmény, kiemelkedő tárlat megtekintése.

2. A látogatók

A múzeum egyik alapvető statisztikai adata a látogatószám. Ezzel reprezentáljuk egyrészt a fenntartó, másrészt a lehetséges támogatók, a forráselosztó szervek, a közösség felé, hogy mekkora igény van a múzeum által nyújtott „szolgáltatásokra”. Múzeumunk küldetésének egyik alappillére a látogatók kiszolgálása, ami azt is jelenti, hogy a látogatók igényeinek nagy hatással kell lenniük az intézmény működésére. A látogatók számára a múzeum szabadidejüknek tartalmas, színvonalas eltöltését jelentheti, egyfajta szórakozási, kulturális kikapcsolódási lehetőséget. Emellett kiemelkedő szerepet tölt be a múzeum a tanulás, az ismeretszerzés terén (akár az egész életen át tartó tanulás folyamatának egyik elemeként), fontos a szerepe az ilyen irányú igények kialakításában gyermek- és fiatalkorban.

3. Oktatási intézmények

Az oktatási intézményekkel való együttműködés a múzeum számára alapvető fontosságú, hiszen a múzeumok látogatóinak igen tekintélyes részét az iskolai csoportok teszik ki. Ezek az iskolai múzeumlátogatások arra is szolgálnak, hogy már fiatal korban

megkedveltségük a jövő potenciális látogatóival a múzeumot, akik később akár családjukat magukkal hozva döntenek a múzeumlátogatás, a múzeum támogatása mellett. Az oktatási intézmények hagyományosan igyekeznek igénybe venni a múzeumi szolgáltatásokat az iskolában leadott tananyag kiegészítésére, alátámasztására, illusztrálására. Az iskolák túlnyomóan elméleti oktatása mellett igény van arra, hogy a tanulók fizikailag is megtapasztalják a tanult korok tárgyi kultúráját, a múlt és a jelen művészeti alkotásait, a népelettel kapcsolatos műtárgyakat. A múzeumok kiemelt partnerei lehetnek az oktatási intézményeknek a helyi örökség megismertetésében és szemléltetésében.

4. A kutatók

A tudományos kutatás, a kutatói együttműködések, a külső kutatók kiszolgálása múzeumunk alapfeladatai közé tartozik. Múzeumunk számos más tudományos intézménnyel és igen sok kutatóval tart kapcsolatot bel- és külföldön egyaránt. E kapcsolat természetesen kölcsönös, nem csupán a bel- és külföldi kutatók, hanem a múzeum tudományos munkatársai is sokat profitálhatnak a meglévő és kialakuló szakmai kapcsolati tőkéből.

5. Média

A média a múzeumi élet azon szegmensében érdekelt, hogy minél nagyobb hírértékkel, „szenzációval” rendelkező eseményről, kiállításról tudósíthasson. Emellett fontos a múzeum kevésbé „szenzációs” mindennapjairól való tájékoztatás is, hogy az emberek sokszínű és naprakész információkat kapjanak. A média képviselőivel érdemes jó együttműködést kialakítani, hiszen ők azok, akik nem csak a látogatók, hanem a közösségek, a fenntartó felé alakíthatják, formálhatják a múzeumról kialakult képet.

6. Adományozók / szponzorok

Mindazok a személyek, csoportok, szervezetek, vállalatok beletartoznak az adományozók körébe, akik vagy valamilyen műtárgyat adományoznak múzeumunknak, vagy anyagilag támogatják a közgyűjteményt. Mivel az intézmény számos rendezvénye, kiállítása anyagilag megterheli a múzeumot, így kulcsfontosságú a szponzorok felkutatása és annak elérése, hogy érdekeltnek érezzék magukat a múzeum egy adott céljának támogatásában. Múzeumunk egyik komoly stratégiai célja, hogy minél szélesebb körben, jól működő szponzori hálózatot hozzon létre. Ezért cserébe terembérleti lehetőséget, tiszteletjegyeket, VIP tárlatvezetéseket, sajtó- és marketing-megjelenést kínálunk.

7. Kulturális és Innovációs Minisztérium, Kultúráért Felelős Államtitkárság

A Kulturális és Innovációs Minisztériumnak több érdekeltsége is lehet a múzeumok életében: a kulturális örökség ápolása, a Lifelong learning – egész életen át tartó tanulás feltételeinek megteremtése, a különböző kulcskompetenciák fejlesztése, melynek eredményeként a munkaerőpiacon megjelenő emberek magasfokú műveltséggel, sokoldalú képzettséggel rendelkeznek. Emellett kiemelt szerepet kap a kisközösségek gondozása, helyi közösségek kezdeményezései számára különböző bemutatkozási lehetőségek biztosítása. A múzeumnak intézményi stratégiájában, működésében meg kell felelnie a minisztérium által képviselt koncepcióknak, hiszen ennek hiányában nehezen vagy nem tud pályázati forrásokhoz jutni.

8. Versenytársak

Versenytársak lehetnek a megyében működő más múzeumok, illetve olyan szervezetek, amelyek a múzeumokhoz hasonlóan az emberek szabadidejét és szabadon elköltethető jövedelmének kikapcsolódásra szánt részét szeretnék megszerezni. A versenytársak érdeke látogatóik (vendégeik, ügyfeleik stb.) számának és elégedettségének növelése, valamint fejlesztési források megszerzése. Érdeük azonban az is, hogy célkitűzéseik eléréséhez együttműködést alakítsanak ki a múzeummal. Helyi és megyei szinten az intézmény versenytársai: a megyében működő más múzeumok, a megyében és Nyíregyházán működő kiállítóhelyek, mozik, színházak, fesztiválok, a Nyíregyháza Városi Galéria, a Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár, a Váci Mihály Kulturális Központ, a Nyíregyházi Vadaspark.

9. Helyi turisztikai irodák, cégek

A Nyíregyházára vagy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyébe érkező látogatók számának és a tartózkodási idő növekedésében érdekeltek a helyi turisztikai irodák (TDM Iroda).

10. Munkatársak

A munkatársaknak alapvető érdekük, hogy a munkakörülmények megfelelőek legyenek, hogy rendelkezésükre álljon egy olyan infrastruktúra, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy színvonalas szakmai munkát végezzenek. Magától értetődő, hogy a munkatársaknak nagy fontosságot és befolyást kell tulajdonítani. Érdekeik figyelmen kívül hagyása visszaveti a teljesítményeket, míg elégedettségük a sikeres működés egyik alapja lehet.

11. Civil szervezetek, helyi közösségek

Több civil szervezettel és helyi közösséggel ápolnak jó kapcsolatot a múzeum bizonyos részlegei, melyek elsősorban saját érdekeiket tartják szem előtt. Ezek a kapcsolatok főként a muzeális intézmények társadalmi szerepvállalása szempontjából fontosak. Például Múzeumbaráti kör, fémkeresők csoportja.

IV. Stratégiai tervek

1. Célok meghatározása

A múzeum, mint közművelődési intézmény közcélú tevékenységet végez, ugyanakkor folyamatokat is gerjeszt, igényeket ébreszt, közösséget fejleszt. Nem csupán a kultúra fellegvára, hanem az állampolgárok tágan értelmezett kulturális-közösségi, szabadidős információs igényeit, érdeklődését megismerő, kielégítő, formáló intézmény, szervezet és tér. Alapelvünk, hogy az erősségeinkre építve, a rendelkezésre álló képességeket és forrásokat a lehető legjobban használjuk fel a fenntartható versenyképesség érdekében. Jelentős és értékes gyűjteményi eszközeinket, valamint humán erőforrásunk szaktudását és kapacitását célirányosan, eredményorientáltan vetjük be, s hosszú távú gazdasági, környezeti, társadalmi fenntarthatóságot tartjuk szem előtt minden tevékenység szervezése és megvalósítása során. Magas színvonalú munkát követelünk meg a szakmai munka minden területén és valamennyi tevékenységünkben. A múzeum, a rendezvényei, kiállításai, szolgáltatásai (kutatószolgálat, régészeti felügyelet, feltárások, ingatlan bérbeadás, nyári táboroztatás, módszertani szaktanácsadás, állományvédelmi felügyelet), ismertségének növelése létfontosságú annak érdekében is, hogy alátámasszuk szerepünk fontosságát, hatékonyságunkat, s felhívjuk a figyelmet tevékenységünk hatására.

A múzeum irányítása tehát az alábbi alapelvek figyelembevételével történik: költséghatékony szemléletmód (külső partnerek bevonása), teljesítményorientált munkahelyi kultúra kialakítása, csapatépítés, szoros kapcsolattartás a múzeummal kapcsolatba kerülő felekkel, partnerekkel, folyamatos elemzés mellett gyors reagálás a külső környezet változásaira, folyamatos elemzés mellett a belső tényezők erősségeinek kihasználása, gyengeségeinek kiküszöbölése.

2. Célcsoportok

Nyíregyházi és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei óvodások, általános és középiskolai diákok, egyetemisták, családosok, helyi közösségek, civil szervezetek, szponzorok, beruházók, a térségbe érkező hazai és külföldi turisták, nyugdíjas korú látogatók.

3. Fejlesztési irányok, stratégiai célok:

1. A látogatói igények felmérését követően, az azokhoz való igazodás, a látogatói igényekhez illeszkedő kiállítások, rendezvények szervezése
2. A múzeum turisztikai attrakcióvá válása
3. Az oktatásba való intenzívebb bekapcsolódás, múzeumpedagógiai fejlesztés,
4. Aktív tudományos tevékenység végzése, a tudományos dolgozók továbbképzésének támogatása
5. Raktárhelyiségek kialakítása, meglévő raktárhelyiségek racionalizálása
6. Informatikai fejlesztés
7. Múzeum külső-belső felújítása, energetikai korszerűsítése
8. A régészeti szolgáltatás (beruházásokhoz kapcsolódó felügyelet, feltárások) fejlesztése a Régészeti Osztály infrastrukturális és szervezeti megújítása

4. A célok elérését támogató tervek, stratégiák:

1. A látogatói igények felmérését követően azokhoz való igazodás, látogatói igényekhez illeszkedő kiállítások, rendezvények szervezése

- Alapvető cél, hogy olyan kiállításokat hozzunk létre, mely a látogatói igényekhez igazodva minél több interaktív elemet tartalmaz, valamint olyan lehetőségeket, amelyek elősegítik a látogatók minél teljesebb körű bevonását a kiállításba.
- Kiállításaink témája egyrészt kötődjön a helyi értékekhez, a saját gyűjteményeink anyagához, mutassa be Nyíregyháza kincseit (Nyíregyháza hírességeit, nevezetes korszakait, szellemi örökségét), másrészt olyan vendégtárlatok bemutatása, melyek nagy érdeklődésre tartanak számot.

- Célunk az állandó kiállítások frissítése, újjáépítése, valamint a felújításra váró, Benczúr téri épületben helyet kapó kiállítások koncepciójának kidolgozása, és a hozzájuk kapcsolódó múzeumpedagógiai program előkészítése. Ennek megoldására pályázati források bevonását kívánjuk igénybe venni.
- Célunk olyan színvonalas rendezvények, programok kialakítása, mely az összes látogatói célcsoportot megszólítja, különös tekintettel nagy rendezvényeinkre (Múzeumok Éjszakája, Szent Iván Éj, Múzeumok Őszi Fesztiválja).
- Célunk, hogy a szomszédos országokból, úgymint Ukrajnából, Romániából, illetve Szlovákiából Nyíregyházára érkező minél több turistát megszólítsunk, és múzeumi látogatásra ösztönözzük őket, ezáltal bővítve a múzeum látogatói körét.
- Alapvetően fontosnak tartjuk a szponzori forrásaink szélesítését, melyre szüksége lenne múzeumunknak, hogy a kiállítások, rendezvények lebonyolításában további minőségi fejlődést érhesünk el.

2. A múzeum turisztikai attrakcióvá válása

- Ehhez szükséges, hogy a kiállítási tevékenységünket a stratégiai tervben felvázolt módon fejlesszük.
- Fontos a múzeum informális és formális kapcsolatainak megerősítése, valamint újak kialakítása.
- Célunk olyan konkrét tartalmú programok kidolgozása, megvalósítása, működtetése, mely évről-évre visszatérő és új látogatókat vonz.
- Célunk egy aktívabb kommunikációs tevékenység kialakítása, mely folyamatosan fenntartott médiakapcsolatokra, a hírek megfelelő prezentálására, színvonalas, akár többnyelvű internetes jelenlétre, és adott esetben a partnerekkel közösen folytatott kommunikációs tevékenységre épülne. Kiemelt szerep jut ebben a sajtókommunikációnak, illetve a közösségi médiának.
- Csatlakozás nagyobb városi és hazai rendezvényekhez, ezeken mind mennyiségében, mind minőségében erőteljesebb jelenléttel (pl. Vidor Fesztivál, Kulturális Örökség Napjai, Régészet Napja, Ünnepi Könyvhét, Múzeumok Őszi Fesztiválja)

3. Az oktatásba való intenzívebb bekapcsolódás, múzeumpedagógiai fejlesztés

Mind az állandó, mind az időszakos kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai programok kialakítása és működtetése az óvodások, általános és középiskolások részére, minél erősebben

kapcsolódva az iskolai oktatáshoz, kiegészítve olyan helyi értékekkel, melyek növelik iskoláskorú látogatóinkban a helyi közösséghez tartozás, a helyi identitás érzését. Emellett olyan programok kialakítása, mely a szabadidő eltöltéséhez kínál alternatív lehetőséget.

- Célunk a kultúráközvetítés és a múzeumi oktatás minőségének javítása, olyan módszerek felhasználásával, „melyek az embert befogadóvá alakítják, és lehetőséget teremtenek a múzeummal való szoros kapcsolat megélésére.”
- A Sóstói Múzeumfaluban cél a Living history módszer felhasználása a múlt megidézésére. A megvalósításához szükséges frontszemélyzet képzése (pl. tanfolyami formában) is a felnőttképzés egy újabb lehetőségét nyújtja.
- Múzeumpedagógiai programjainkhoz pályázati források keresése, felhasználása.
- Folyamatos kapcsolattartás a Nyíregyházi Tankerületi Központtal, Nyíregyháza és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye iskoláinak pedagógusaival, vezetőivel. Tovább folytatni az évi egy alkalommal megrendezett múzeumpedagógiai évnyitót és a múzeumpedagógiai témájú workshopok, mintafoglalkozások számát bővíteni.
- A Nyíregyházi Egyetemmel kötött együttműködési megállapodás minőségi kihasználása az egyetem hallgatóival, oktatóival kapcsolatos rendezvények, oktatás, kiállítások kapcsán.
- Az élethosszig tartó tanulás elve alapján bekapcsolódás a felnőttképzés rendszerébe, elsősorban az idegenforgalom igényeinek megfelelő, illetve a kulturális örökséggel kapcsolatos képzésekbe.

4. Aktív tudományos tevékenység végzése, a tudományos dolgozók továbbképzésének támogatása

- A múzeum gyűjteményfejlesztési stratégiájának megfelelően a múzeumi gyűjtemények gondozása, gyarapítása a meglévő anyagi forrásoknak megfelelően.
- Tudományos konferenciák, kerekasztal-beszélgetések szervezése a múzeumban a különböző szakmai osztályok irányításával.
- Múzeumi évkönyv, szakmai kiadványok megjelentetése (tudományos és ismeretterjesztő), hiszen a múzeum tudományos munkájának lenyomata a múzeumi évkönyv, ennek folytatása mindenképpen célunk, lehetőség szerint saját forrás mellett pályázati forrás bevonásával.
- Fontosnak tartjuk, hogy minél több hazai és EU-s pályázati forrást igénybe vegyünk, hiszen a szakmai továbbképzésre, a szakmai célok megvalósítására fordítható forrásaink

korlátozottak. Ezek segítségével tudunk megvalósítani akár hazai, akár nemzetközi kiállításokat, elindítani hazai és nemzetközi kutatási projekteket.

- Múzeumunk mindig lehetőséget biztosított a külső kutatók kutatási tevékenységének segítésére, mely gyakorlattól a továbbiakban sem szeretnék eltérni, sőt, kihasználva nemzetközi tudományos kapcsolatainkat és európai hírű gyűjteményeinket szeretnénk ezt tovább bővíteni (ld. Erasmus program stb.).
- Digitalizálási stratégiánknak megfelelően a digitalizálás folytatása, hogy gyűjteményeinkből minél nagyobb rész szolgáljon a társadalmi hasznosulásra.
- Kiemelten fontosnak tarjuk szakembereink lehetőség szerinti továbbképzését, akár pályázati források bevonásával, akár saját forrásaink átcsoportosításával.

5. Raktárhelyiségek kialakítása

- Múzeumunk raktározási problémákkal küzd. A Sóstói Múzeumfaluban az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően az előírásoknak megfelelő, új, modern raktárak létesültek, igaz, befogadóképességük rövidtávon nyújt megoldást. A Kállay Gyűjtemény új épületében a raktárak kialakítása még a jövő feladata. A múzeum Benczúr téri épületének teljes megújítása teszi lehetővé a jelenleg széttagolt (külső raktárakkal megoldott) raktározási rendszerünk újragondolását.
- Új, korszerű raktárakra van szükség, amelyek a műtárgyvédelmi előírásoknak megfelelnek és az anyag kutatását, gondozását lehetővé teszik.
- Célunk, hogy meglévő raktárainkat lehetőségeinkhez mérten racionalizáljuk, újragondoljuk az elrendezéseket, esetleges átcsoportosításokat végezzünk.

6. Informatikai fejlesztés

- Célunk, hogy megfelelő technikai háttér álljon rendelkezésre a digitális kultúra közvetítéséhez, ezért fontosnak tartjuk újabb, jogtiszta szoftverek beszerzését, valamint a múzeum számítógép parkjának fejlesztését, bővítését.
- További cél a múzeum belső hálózatának fejlesztése, a háttértárolók kapacitásának bővítése, lehetőség szerint digitális fotótár kialakítása.
- Fontosnak tarjuk a múzeum saját adatbázisának, az EMIR-nek a fejlesztését, nem csupán a régészeti, hanem a többi gyűjteményre is átalakítva.

- Az informatikai fejlesztések eredményeképp a múzeum digitális tartalmain keresztül egyforma módon kapcsolódjon az oktatási, illetve az idegenforgalmi szektorhoz (valódi igények kielégítésének elve).

7. Múzeum külső-belső felújítása, energetikai korszerűsítése

- A Jósa András Múzeumnak időszerű az energetikai korszerűsítése pályázati források bevonásával. A múzeumnak helyet adó épület 1925-ben épült, 2008-ban belső, látogatóbarát felújításon ment keresztül. Az épület külső-belső felújításra szorul: nyílászárók cseréje, pince vízszigetelése, salétromos falak megszüntetése, a tetőszerkezet szigetelése, a fűtés- és elektromos rendszer megújítása, a csatornák, a vízelvezető rendszer hibáinak javítása, az épület díszítőelemeinek helyreállítása, földemek statikai megerősítése, a múzeumudvar rendezése. Ezek a fejlesztések racionalizálják az épület energiafelhasználását és fenntarthatóbbá teszik azt. Ezen problémákra alapvetően csak pályázati forrásokból tudunk megoldást találni.

V. A stratégiai célok elérését szolgáló pénzügyi alapok

Intézményünk alapfinanszírozása több elemből tevődik össze a fenntartói hozzájárulás mellett. Intézményünk éves költségvetés alapján működik. Éves költségvetésünk struktúrája szerint bevételeink működési bevételből (belépőjegyek, rendezvények bevétele, múzeumpedagógiai bevétel, kiadványok, terembérlés stb.), régészeti szaktevékenység bevételeiből, pályázati támogatásból, valamint önkormányzati támogatásból állnak. Bevételeinket a múzeumi alapfeladatok és tevékenységek ellátásához használjuk fel (gyűjtés, őrzés, kutatás, kiállítás és közvetítés, épületfenntartás, személyi költségek).

A múzeumi feladatok ellátásához rendszeresen keresünk külső pénzügyi forrásokat projekt-támogatás, szponzori támogatás, pályázati lehetőségek formájában, és az elkövetkező három év egyik fontos, pénzügyeket is érintő feladatának tekintjük a múzeumi szolgáltatások kibővítését.

Nyíregyháza, 2022. november 30.

Dr. Rémiás Tibor
múzeumigazgató

T6rgy Read: J6sa Andr6s M6zeum -Strat6giai Terv 2022-2024 megk6ld6se
Felad6 Szende L6szl6 dr. <laszlo.szende@kim.gov.hu>
C6mzett szabo.tamas <szabo.tamas@nyiregyhaza.hu>
D6tum 2023-01-10 08:34

Nyiregyhaza
Levelez6szerver

6zenet6t (

C6mzett: Szende L6szl6 dr.

T6rgy: J6sa Andr6s M6zeum -Strat6giai Terv 2022-2024 megk6ld6se

Elk6ldve: 2023. janu6r 10., kedd 8:29:58 (UTC+01:00) Belgr6d, Budapest, Ljubljana, Pozsony, Pr6ga

) elolvast6k ekkor: 2023. janu6r 10., kedd 8:34:23 (UTC+01:00) Belgr6d, Budapest, Ljubljana, Pozsony, Pr6ga.

Final-recipient: RFC822; laszlo.szende@kim.gov.hu
Disposition: automatic-action/MDN-sent-automatically; displayed
X-MSEch-Correlation-Key: 4kelu/J5dE6nP6wml4qj4g==
Original-Message-ID: <e4ffeac4c1fac2a09f39923ab7724f10@nyiregyhaza.hu>
X-Display-Name: =?iso-8859-2?Q?Szende_L=Elszl=F3_dr.?=

Tárgy Jósza András Múzeum -Stratégiai Terv 2022-2024 megküldése
Feladó szabo.tamas <szabo.tamas@nyiregyhaza.hu>
Címzett <laszlo.szende@kim.gov.hu>
Másolat <henrietta.petroczky@emmi.gov.hu>, 'doka.diana'
<doka.diana@nyiregyhaza.hu>, Kultálpolg
<kultalpolg@nyiregyhaza.hu>
Dátum 2023-01-10 08:29

Nyiregyháza
Levelezőszerver

- STRATEGIA_TERV_2022-2024..pdf(~8,3 MB)

Dr. Szende László főosztályvezető úr részére

Kulturális és Innovációs Minisztérium

Kultúráért Felelős Államtitkárság Múzeumi Főosztály

Tisztelt Főosztályvezető Úr!

Nyiregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata mellékelve megküldi a fenntartásában működő Jósza András Múzeum vármegyei hatókörű városi múzeum Stratégiai Terv 2022-2024 dokumentumát véleményezésre A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 45§ (5) pontja alapján.

Dr. Ulrich Attila alpolgármester megbízásából,

Tisztelettel,

Szabó Tamás

kulturális referens

NYÍREGYHÁZA
MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA

Kulturális Osztály

4400 Nyiregyháza, Kossuth tér 1.
Telefon: +36 42 524-524/131
Email: szabo.tamas@nyiregyhaza.hu
Internet: www.nyiregyhaza.hu

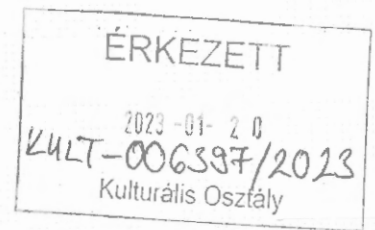

NYÍREGYHÁZA
MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

NYÍREGYHÁZA

JÓSA ANDRÁS MÚZEUM
NYÍREGYHÁZA
BENCZÚR TÉR 21.

JÓSA ANDRÁS MÚZEUM
KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Nyíregyháza Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal Kulturális Osztály

Érkezett: 2023.01.20

Iktatószám: KULT/24-1

Melléklet:db

Előiratszám:

Éve:

Előadó neve: Szócsa

Kódszáma:

NYÍREGYHÁZA 2022. ÉV

A Jósa András Múzeum küldetés nyilatkozata

„Egy múzeumnak nem lehet kizárólagosan azon célja, hogy az ősemlékeket meg mentse és megőrizze, sem pedig csak az, hogy unicumjaival dicsekedhessék, hanem legfőképpen az, hogy ősmúltnak kultúremlékeit minden érdeklődőnek részére szemléltethetővé téve, az ősök iránti kegyeletet felébressze.” – Dr. Jósa András

A Jósa András Múzeum küldetése, alapítójának, dr. Jósa Andrásnak örök érvényű megállapítása szerint az, hogy Nyíregyháza Megyei Jogú Város és Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye régészeti, történeti, numizmatikai, néprajzi, képzőművészeti, iparművészeti és irodalomtörténeti örökségét gyűjtse, őrizze, feldolgozza és kiállításokon, tudományos publikációkon át közzétegye, elsősorban Nyíregyháza és megyénk lakossága, valamint az ide látogató turisták, üdülővendégek, iskolák és diákok számára azért, hogy megismerjék Nyíregyháza és Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye történetét, természeti és kulturális kincseinek gazdagságát, sokszínűségét.

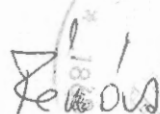
A múlt értékeinek feltárása, megőrzése mellett a Jósa András Múzeum, a Sóstói Múzeumfalú és a Kállay Gyűjtemény célja a jelenkor társadalmi folyamatának és kulturális jelenségeinek dokumentálása, aktív részvétel a természet és a kulturális örökség védelmében.

A Jósa András Múzeum, a Sóstói Múzeumfalú és a Kállay Gyűjtemény feladatának tartja a gyűjteményeinkben őrzött kulturális javak folyamatosan megújuló bemutatását, a hatékonyabb ismeretátadás érdekében felhasználjuk digitalizált világunk új technikai lehetőségeit.

Közös célunk, hogy a felhalmozott tárgyi és szellemi értékeket hozzáférhetővé tegyük a tudomány, az oktatás, a nevelés és a közművelődés szereplői számára.

A Jósa András Múzeum gyűjteményeinek folyamatos gyarapítása, feldolgozása, közzététele révén olyan értéket teremtünk, mely mind a jelenkor, mind a jövő generációi számára a tudás egyik fontos forrását jelenti.

Nyíregyháza, 2022. december 01.

Dr. Rémiás Tibor
múzeumigazgató

